

వి శ్వ వీణ

మల్లాది రామచంద్రశాస్త్రి

విజయస్థాపితీ - విజయవాడ.

ప్రతులు :-

బుక్ సెంటర్ - విశాఖపట్టణం.

విశ్వసాహిత్యమాల - రాజమండ్రి.

అవంతీ ప్రెస్ - రాజమండ్రి.

1956 మార్చి.

రైల మాపాయిన్నర.

ప్రచురించు

అంకితము.

తను మనముల నొక

తృణమని యెంచి

కళారాధనమె

ఘనమని యెంచి

కళతో నాద

ర్శము మేళవించి

ఘనయశమును గై

కొన్న నటాగ్రణి ;

కలియుగనారద

గైకొను మొరగెద

కైదాల్చుము విశ్వ

వీణ గారవమున

కాద్యాత్మను అం

కిత మొనర్తునే

విద్యార్థా ! గై

కొను ముపాయనిము.

అధినవపాపా

రాయ చిరయశ

మృదురిత నికి

కృతివిశేషమున

శుభ్రక్తి పరి

శోధిత నామా !

సూరి వినుత శ్రీ

సుందర రామా !

మ న వి మా ట లు

— 11 —

శీతవాతాతపములనుండి రక్షణకొనుటకు, జుట్టిపాసలు వీర్చుకొనుటకు మానవుచొనరించు యత్నమున నాతని సహజ వస్తుగుణ పరిశీలనాన క్తి విశేషముగ వివిధములగు భౌతికశాస్త్రములు వెలసినవి. శక్తిగా నదృశ్యమును పస్తువుగా దృశ్యమును అగు జగత్తుతోను, జగజ్జీవముతోను వ్యక్తికిని, వ్యక్తిజీవమునకునుగల సంబంధ విచారణమున వివిధానేక తత్త్వశాస్త్రములు బయటదేరినవి. పిపీలికాది సర్వజీవ లక్షణచయ్యును మానవునితో పరిణతి నందిన రస విపాస, సౌందర్యతృప్తి తదన్వేషణయత్నము ఫలితముగ కవితాచులగు కళ బుద్ధినించినవి. సమగ్ర మానవ జీవనతరువున నివి శాఖామూత్రములు. ఏనియందెకొలదిగనో అభిలాషయుండని మానవులు అరుదుగనైన సుండరు. ఒక్కొక్కరి కొక్కొక్క ప్రత్యేకశాఖపై మక్కువ మిక్కిలి గావచ్చును. అంతమూత్రమున వీనియం దేది యొక్కవ ప్రాధాన్యముగలది యేది తక్కువ యను విచారణ జేయ బూనుట సమంజసము కాజాలదు. అకలిని రీర్చుటలోను, వ్యాకులతను మాపుటలోను భౌతికశాస్త్రజ్ఞానము పర్యవసితమగుచున్న కళాభిజ్ఞత ఆనందరస పర్యవసాయి యగుచున్నది. ఇందెక్కువ తక్కువలకు తాపెక్కడ ?

యత్తాయత్త విదేవనము, అరొకిచానందానుభవము అనితర జీవసామాన్యమై మా న వు ని కి ప్రత్యేకవైలక్షణ్యమునొసంగుచున్నది. పంకసంజాత పద్మమువలె పార్ధివమగు శరీరావలంబనమున మానవ హృదయ కమలము వికసించి విశేష మాధురీ కలితాంతః

కరణముగ నపార్థివమై అతి లోకావలోకన శక్తి నంది లోకకాలోకక దర్శనముల రమణీయముగ లోకమున కందింపజాలుటయ కళా రహస్యము. ఇందే కళాశీలి యుత్కృష్టత కాననగును.

తన్మయత నానందము కలుగుచున్నది. ఆవేశము తన్మయతకు హేతువగుచున్నది. తన్మయత అనుభూతి పరమార్థము. ఈ దశలో వ్యక్తి తనను, తన పరిసరములను మరచుచున్నాడు. ఒక యోగికస్థితియందు అనుభూత విషయము రూపు ధరించుచున్నది. అనుభవము వ్యక్తి సంబంధి. తనకొఱకైనదే. తనకై యానందించుచున్నాడు, విలపించుచున్నాడు, ఆరాట పడుచున్నాడు. తన కోరికపే యిది యంతయును జరుగుచున్నది. అనుభూతికి వాగ్రూప మిచ్చిన తరువాత అది లోకస్థితి కరుదెంచుచున్నది. ఈ అనుభూతికి వాగ్రూప మీయగలవాడు కవి.

కనులు గాంచనేరని

దృశ్యముగన

వీనులు వినజాలని

శబ్దమువిన

మానస మూహింపని

మహిమనుగన

మానవ జాతికి

మార్గదర్శి కవి.

దృశ్యప్రపంచమెల్లర కొక్కభేదయుగ్మను ద్రష్టల దృక్పథముల ననుసరించినదై వారివారికి భిన్నరుచులతో, రూపములతో కన్పట్టుచున్నది. ఒక వస్తువును చూచినంత నొకనిని దానియంద మాకర్షించును. వేరొకని మానసమున వస్తుతత్వ విచారణ మారంభ

మగును. ఇంకొకరికి స్రష్టవశంమునుగూర్చిన యాలోచనముల
యింపవచ్చును. వస్తు దొకటియేనుయ్యను తదాలోచనమున స్రష్టల
మానసముల జనించు నూహలు వేరగుచున్నవి. సృష్టి చిక్షయిము
నను ఇంతియే. ఒకనిది సమ్యాలోకితము. ఇంకొకనిది రిక్త
దర్శనము. వేదాకనిది శాస్త్రసృష్టి. ఇవన్నియును స్రుతి యొకరి
యందును కొంతకొంతగ నుండవచ్చును. ఒక్కొరినియం దొక్క
కటి ప్రాధాన్యము పొందియుండను. కొందరిలో నేయూహయు
కలుగక పోవచ్చును.

ప్రతిభావంతు లగువారు తమ చిత్తపరిపాకమును, అర్థించిని
అనుసరించి చేయు సాసనాఫరిమక్షరద్భుతై పిషజీమార్గ ప్రతి
పాదక శబ్దభరితమగుచో నదియ కవిత్వమును, కావ్యమును, పిషజీ
యాకృతినందిన కృషిభరితమే చిత్రమును, శిల్పమును అగుచున్నది.
వస్త్రస్వస్త్యముగను వస్త్రవీర భావజ్ఞాన సంబంధముగను పర్వనము
తత్త్వమును, వస్తువిమర్శన, విశ్లేషణ, పరివర్తనముల సంబంధ
మాత్రముగను చూపు శాస్త్రమును సృష్టించుచున్నది. మానవుల హాస
రేఖా విరాసములలో నెట్టి లావణ్యమును కన్పింపుచున్నను శరీ
రావయవ నిర్మాణపైఖరియు, కూర్పును ఒక్కటియేయైనట్లు మాన
వాంతః కరణమున నేకత్వము ప్రతిష్ఠితమై యున్నది. ఈ యేక
తయే లోకవ్యవహారికమున నొకరినొకరు తెలిసికొన జాయియు అనా
కిక వ్యాపారమున సచ్చిదానందముననేకము కాజాలకయు నున్నది.
అందువలననే తానంద పరిపథదై దానిని వ్యక్తీకరింప గలగను
మానవుడు ఇతరుల నానందంపజేయ గలుగుచున్నాడు. అట్లే భోక
విహ్వలాడు భోకింపను చేయగలడు.

పరమానమునుబట్టి ఫలిష్యమును, ప్రత్యక్షమును గాంచి
పరోక్షమును మానవు డూహించుచున్నాడు. ప్రత్యక్షమగు నింద్రియ

జనిత జ్ఞానమే సత్వగుణియ తవస్యమ తద్విశ్లేషిరిక్తమనియ నిర్జ
యింపబానుట వివేకయుతముకాదు. ప్రత్యక్షజ్ఞానమొకానొక
ఖండస్థితికి సంబంధించినది మాత్ర మగుచున్నది. దాని యపధి నతి
క్రమించిన చూపునకది యధ్యాసగ రోమట సహజము. బహువిషయ
పరిజ్ఞానము మానవమేధ నతీంద్రయ జ్ఞానపరిసరములకెత్తజ్ఞాలు
పరిమిత ప్రజ్ఞాపహమేగాని అతీంద్రియ జ్ఞానదాయిని కాజాలదు.
అతీంద్రియ జ్ఞానోదయమున వ్యక్తి విశ్వకీప్రవాహము స్పృశించు
చున్నాడు. కళాతపః ఫలసిద్ధి యచటనే. అరువది నాలుగు కళలును
అభిలేఖ్యుని ఆరాధనమునకు. ఇదియ భవ్యభారతీయ కళాలక్ష్మము.

ఈ విశ్వపీఠ యందలి కొన్ని గేయములు పరిసర ప్రభావ జన్య
ములు. మరికొన్ని విశాల విశ్వావలోదన సముద్భూతములు. వేరు
కొన్ని అంతరవ లోకనా సంజనితములు. మొత్తమున నివి ఆర్ష
విజ్ఞానవైఖరీ సముపేతములు.

అభినవ పాపారాయ, కలియుగ నారద దిరుదాంకితులు, సుప్ర
సిద్ధినందిన కళావిదులు, నటశేఖరులు సహృదయులునగు శీ॥ శే॥
లగు శ్రీ పిల్లలమర్రి సుందరరామయ్యగారి పవిత్రార్పణ ఈ విశ్వ
పీఠ సంకీర్తమొనర్చి నా హృదయ మానందపరిపళపగుచున్నది.

ఈ వీణావిక్వణమొందరి హృదయముల నెంతగ నలరించునో
నన్నంత భాగ్యవంతునిగ భావించుకొందును.

“ఐదువ్విలే

సుక్ష్మతినో

రససిద్ధాః”

మన్మథ
పుష్యపార్ణమి }

వెలపు,

మల్లాది రామచంద్రశాస్త్రి.

విజ్ఞప్తి

“కోహిషూరు వజ్రముతో నొక
కోమలభావము నెన్న మిన్నయో
ఉన్నత భావోపేత రసాన్నిత
కావ్యమున కిల సాటికన్యనే !”

బుద్ధికి పడును హృదయమునకు సంస్కారము కలిగించి ఇహ
పర చింతనయు నొనరించు జ్ఞాన విజ్ఞాన సనున్వయకరములగు రచ
నలతో సరస్వతీపూజ నల్పుట మా విజయ సాహితీ పరమలక్ష్యము.

నవల, నాటకము, కథానిక, గేయము, కావ్యము, మున్నగు
సకల సాహితీ తరుణాఖిల విస్తరణమున ఆంధ్రావని యుల్లము పల్ల
వించు చల్లదనమును సమకూర్చుట మా ఆశయము.

ఉడుతాభక్తిని మాచేయు కృషికి సహకరించి తగు ప్రోత్సాహము
నొసంగ వలసినదని ఆంధ్ర మహాజనుల నభ్యర్థించుచున్నాము.

మా విజయ సాహితీ వినయ వినమితయై సమర్పించు కొలి
తానుక ఈ విశ్వవీణ.

విజయవాడ }
పుష్కరేంద్రమి }
౨౦-౧-౨౬ }

మల్లాది కృష్ణప్రసాద్,
సంపాదకుడు,
విజయ సాహితీ.

విషయ సూచిక

			పుట
భారతీ	1
నానవితకు	3
చిశ్చక్షి	5
నీమెడపు ?	8
అణువు	10
నక్షత్రములారా ?	12
కళావృష్టి	14
అహంత	16
నేను	19
అప్యక్తము	21
సన్నుతించినది	23
జిజ్ఞాస	24
ఈలోకాలన్నీ	26
నాకేమి తెలియును!	28
ప్రపంచము	30
అంరామిత్రులే	32
ఎవరు నీవు ?	34
దేనికదేనా ?	36
అన్యోన్యము	37
భాగ్యవంతులే	39

ఇంతేనా :	41
రజనీ :	43
ఒకదినము-ఒకక్షణము	46
ఒకపేజీ	47
బ్రహ్మానందము	49
అనంతవిశ్వము	51
ఏస్తిగలలో :	53
ఎవరైనా :	54
మనము	55
అవగాహనము	57
విశ్వకావ్యము	59
ఎవరిచ్చినఉద్యోగము?	61
సాలోచనము	63
ఉదారచరితులు	65
అహము, అహంకారము	67
వసుధైకపతాక	69
నావయనము	71
సత్రశాల	73
విత్యసంతోషము	74
ఉపకరణము	75
ఒక్కటిమే	76
హద్దులు	78
వేదవాక్యము	80
కర్తవ్యము	82

మానపుడా :	84
ఆత్మగీతి	88
ఏమేమో !	89
ఎవరొయి :	91
ఉన్నదింతే	93
విచిత్రశిల్పి	95
విచిత్రజగతి	96
ఇంతయెచాలును	97
చెళ్ళిపోదును	100
సమర్పణము	102
అద్భుతశక్తులు	104
హృదయవీణ	111
అనుసంధానము	115
మహర్షి :	117
ఓ వ్యాసమహర్షి :	120
మహాకవీ :	124
భవభూతి :	128
జయదేవా !	133
అదికవి	139
జీవితము	142

వి శ్వ వీణ

భా ర తీ !

కను విప్పి నంతనే

కమనీయ దృశ్యముగ

కలము కదపిన యంత

కల్యాణ గాథగా

పెదవి మెదపిన తోనె

మృదు మధుర పదముగా

ఎద కదలికల రోనె

సుధ జాలువారగా

వర మిమ్ము భారతీ !

కరుణింసు భారతీ !—

రోకమంతయు నా వి

రోకనము లోనుగా

లోక మెల్లెడల నీ

లోకమ్ము వీడగా

వి శ్వ వీణ

లోకు లందరు నా వి

లోకనమ్మన సరిగ

లోక మంతట సౌహృ

దస్త్రీ చె లం గ గా

వరమిమ్ము భారతీ :

కరుణించు భారతీ :—

లోకమంతయు శాస్త్ర

దృష్టి నవలోకింప

లోకమంతయు తత్త్వ

దృష్టినే వీక్షింప

లోకమంతయు కళా

మయముగా దర్శింప

లోక నిర్మాణ చి

త్రమ్ము వివరమ్మరయ

వరమిమ్ము భారతీ :

కరుణించు భారతీ :—

నా క వి త కు

నా క వి త కు.

విను వీధిని

తా ర క లు

వియన్నదీ

వీ చి క లు

ప్రణయజీవి

కో రి క లు

ప్రగతి శీలి

వే ది క లు

ఉత్సాహం

నా యూహకు

ప్రోత్సాహం

నా కవితకు.

అంబువముల

వితరణము

అంబుజముల

వికసనము

అంబుధి నిర

త ధ్వనము

వి శ్వ వీణ

కంబుకంఠి

కలస్వనము

ఉత్సాహం

నా యూహకు

ప్రోత్సాహం

నా కవితకు.

లోచన గో

చర జగతి

లోకనమున

కందని గతి

లోకపు సం

కీర్ణ దృష్టి

ఈ విశాల

మహా సృష్టి

ఉత్సాహం

నా యూహకు

ప్రోత్సాహం

నా కవితకు.

వి శ్వ వీ ణ

వి శ్వ వీ ణ

కనిపించే

ఈ విశ్వంలో

కని పించని

దెంతో ఉన్నది

కని, పెంచే

దాని కంటె

ఘనమైనది

ఇంతే మున్నది :

ఆతి లావ

ఘోషేతంగా

అత్యంతం

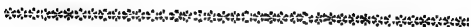
విరక్షణంగా

అనంతమౌ

కూన్యం కాచిన

అత్యద్భుత

ఫల మీ విశ్వం.

వి శ్వ వీ ణ

బంధుత్వం

కలదోయ్ నీకు

భావింపగ

దువనం బంతతో

సంబంధం

విస్తరింపవోయ్

పౌఖ్యం విం

డారు జగతిని.

గతము మరచిపో

దగింది కాదోయ్

గతపరిణతి ఆ

గతమ్మరయవోయ్

గతగతమ్ముల

గ్రహించి యోచన

ననాగతమ్ముకు

పునాది వేయుము.

వి శ్వ వీణ

వికసిత నవ

కుసుమం రీతి

ఉజ్జ్వలమౌ

రత్నం భాలి

విస్తారిత

దివ్యజ్యోత్స్నగ

వచ్చావోయ్

ఈ భువనానికి.

వేదజల్లము

పరిమళమంతా

విరజిమ్ముము

ప్రకాశమెంతో

వెలియింపుము

ఈ విశ్వంలో

వెన్నెల చలు

వలచే ప్రశాంతి.

—•••••—

విశ్వ వీణ

నీ వెవడవు ?

ఆకస మంతట

నటు గజిబిజిగా

అజీ ముత్యముల

న ట్లశ్రద్ధగ

పరాకు వలసన :

చిరాకు చేతన :

పారపోసి కొం

టివి నీ వెవడవు ?

అనంతమౌ శూ

న్యమ్మున నొంటరి

ననవరతము వి

శ్రాంతి నెరుంగర

దొంగరములుగా

భూమ్యాదుల ని

ట్లంచముగా త్రి

పైదు నీ వెవడవు

నీ వె వ గ వు!

క్షణ పరివర్తన

శీలమ్ముగ నీ

జగతి విచిత్రము

గా విరచించీ

అణునముదయ న

మ్రోశనమున న

త్యద్భుతముగ మా

రైదు నీ వెవడవు ?

ఎంతకాలము గ

తించిన గానీ

సుంతయైన మా

రేపే యెరుగని నీ

ఎంతపరికర

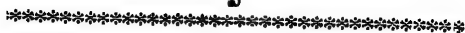
మ్ములనెంతో వి

భ్రాంతిగొల్పు చుం

డెదు నీ వెవడవు ?

వి శ్వ వీణ

అ ణు వు

ఆనందదాయయై

లే దా !

ప్రత్యణువు

ఆదరణ పాత్రమ్ము

కా దా ?

అఖిల ప్రపంచమ్ము

విఖిల సౌభాగ్యమ్ము

అణుగర్భమున నణగి

లే దా !

ప్రత్యణువు

ఆ రా ధ నీ య మ్ము

కా దా ?..

విశ్వజీవన కళా

విలసనమ్ముననదియు

విశ్వేశు నంశయై

లే దా ?

ప్రత్యణువు
విశ్వ సంసేవ్యము
కాదా :

అనుకూలగమనయై
అనవరత ఫేలనను
అమోదమునె కోర
టోదా :

ప్రత్యణువు
అనందమునె చేరు
గాదా :

వి శ్వ వీణ

న క్ష త్ర ము లా రా :

అంతరిక్షమున

మిన్ను-మిన్ను-మను

అనూనహౌ వ

క్షత్రములారా :

ఆశ్చర్యాన్విత

మా నా మదిలో

సంశయములు

తీరుస్తారా ? -

నక్షత్రమొక

లోకమ్మంటూ

నానాప్రముఖులు

ను డి వె ద రు

ఇది నిజమేనా ?

అయితే నాదొక

మ న వి నీ మీ

రా లి స్తా రా ? -

మాలోకమువలె

మీలోకములో

మనీషులౌ మా

నవు లున్నారా ?

న క్ష త్ర ము లా రా !

నా నా భాషలు

కలవా ? అచ్చట

నిఖిలజంతు సం

తాన మున్నదా ?.

పరివారములు

పరితోషములు

పరివేదనలు

కలవా ? అచ్చట

పాలనమున్నద ?

ప్రజాతంత్రమా ?

పార్థివులం

దున్నారా ?.

మహీధరములు

మహానదములు

మహార్జవములు

కలవా ? అచ్చట

సుందరతరమౌ

.ప్రకృతియున్నదా ?

మార్యచంద్రు

లున్నారా ?.

వి శ్వ వీణ

కళా వృష్టి

అణువణువున

సృజన శక్తి

అణు కణమున

ప్రళయ రక్తి

అఖిల విశ్వ

మున గననౌ

నద్భుతమౌ

కళా సృష్టి.-

ప్రాగ్దిశ ప్ర

త్యాగమున

ప్రాభాత స

మీర మ్మున

భాస్కరు నా

గమనమున

పరమాద్భుత

కళా వృష్టి.-

అవ్యాహత

మవ్యయము

దివ్యమునౌ

కాలమున

క ఖా వృ ష్టి

అహోరాత్ర

లయనమ్ములు

అతి విచిత్ర

గణనమ్ములు.-

విరజాజాలు

విను వీధిని

విరజిమ్మిన

కరణి దోచు

మజ్జల న

క్షత్ర రాశి

నద్భుత కా

శలమొప్పును..

క్షణ పరివ

ర్తన శీలము

కణ పరివ

ర్ధన మూలము

అణు సముదయ

స మ్మేశన

మనితర మీ

భేల నమ్ము.-

వి శ్వ వీణ

అ హ ం త

బో బో

విశ్వమును

కా ను

విశ్వమున

నే నొకడను

ఏ మహి మా

వ్వితశక్తిన్

ఈ ష ణ్మా

త్రపు నలుసును.

అవధిలేని

వ్యవధి గనని

అద్దెరుగని

కాలాబ్ధిని

అనవరత

మీదులాడు

అనూనాణు

కణమునునే.

అ హం త

శ ర దిం దు

విరానమ్మును

చండాంకవి

తే జ మ్ము ను

నక్షత్రో

జ్వలి కాంతియు

నాలో గల

వే లే శ మొ.

ఈ విశాల

విశ్వ భవన

విరాణము

కౌశలమున

నే ననుపమ

మౌ నుపమము

తొలి పరికర

మును నేనే.

వి శ్వ వీణ

నిఖిలాంశలా

నాతో గల

సఖిలమ్మున

నేను గలను

నాకు లేని

దేది లేదు

నేను లేక

నేది కాదు.

నే ను

నే ను

నే నను వ్యక్తిత్వ మొకటి
నా యను కర్తృత్వ మొకటి
నా దను నస్తీత్వ మొకటి
అమరిన వివి యేనాదో :-
అమరిన వే హేతువునా :-

కన్నుల గాంచిన సర్వము
వీనుల విన్నది యెల్లను
మనసున కందిన చంతయు
మరి తరచగ నేను గాను.

నా చిన్నది మున్నెవరిదో
ముందిక నెంచరిదానో
ఎన్ని రీతులుగ మారునో
ఏ యే రూపము లందునో :

నా కలవన్నిటి లోనను
నే పమ మన్నిటి యందున
నా కంటెను భిన్న మొకడు
నే గనజాలను భువిలో.

వి శ్వ వీణ

ఆధికు లెవరు కానరారు

అధము లంచు లేనె లేరు

అహ మందరిలో నొకటే

అసమానత గననేరము.

అ వ్య క్త ము

అ వ్య క్త ము

నే గాంచనిది

నే చలించనిది

నా యూహల కం

దనిది నమ స్తము

నాది కా దంచు

నే చలించుటలు

నా కవ్యక్తము

గా మది దోచును.

నే గాంచిన

సర్వమ్మునకు

నే దలంచు

సర్వమ్మునకు

నా యూహల

సర్వస్వమునకు

అ ధా ర

మ్మదిగా దోచును.

వి శ్వ వీ ణ

ఈ తరులకు

గిరులకు ఝరులకు

ఈ సరులకు

ఇతర జీవులకు

ఈ ది న క ర

శశి తారలకును

ఆ ఛా ర

మ్మదిగా దోచును.

ఈ యనంత

విశ్వమ్మనకును

ఈ యగాధ

కాల మహాబ్ధికి

నా యంతః

కరణమ్మనకును

ఆ ఛా ర

మ్మదిగా దోచును.

న న్ను మి ం చి న ది

న న్ను మి ం చి న ది

నన్ను మించిన దేదో

నా లో న గల దు

కన్నాకుగా నెంతో

తిన్నగా నన్నరయ॥

అన్ని తానై యుండి

యెన్నో తా నగుచుండి

అన్ని రీతుల నుండి

యెన్న నొకటై యుండు॥

అన్నిటను తా నుండి

అన్ని తనలో నుండ

ఎన్నడేని యొకింత

హెచ్చు తగ్గులు కనని॥

అణు కణమ్మున కన్న

నతి సూక్ష్మమగుచు దా

నభిల విశ్వమ్ము నకు

అవతరణ హేతువై॥

వి శ్వ వీణ

జి జ్ఞాన

ఈ లోకము వీడిన న

న్నే లోకము పలుచునో

అలోకమ్మున నాలో

నేయంశలు మిగులునో.

ననువీడిన అపులచట

నన్గలియగ వత్తురో

తమవారల కుశలమ్మా

తురత విచారించురో.

ఇహమునగల తమవారల

కరుణనరయ నెంతురో

ఈలోకపువారికి దమ

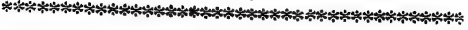
కేపొత్తు దలంపరో.

ఈలోకపు జీవతతికి

అలోకపు రూపులేవో

అలోకమ్ముంచున నవి

యే కరణి చరించునో.

ఆలోకపు రూపున నే
నీ లోకము కవగలనో
ఏ యవలోకనమున నా
కేగతి కావ్పించునో.
మరియొక లోకము కలదో
మరిలేనే లేకొయికను
మమతలు సమతాసమతలు
మహి వీడగనే మాయునో,
ఈ విశాల విశ్వమంత
నా విహారమున కేనో
ఇహసుఖ వాంఛాపూర్తియె
ఈ జీవిత పరమార్థమొ.

వి శ్వ వీణ

ఈ లోకాలన్ని ఒకటే

ఈ లోకమొంతో నాకు

ఆలోకమంతే నాకు

ఆలోకనమే సరియైతే

ఏలోకమైనా ఒకటే.

ఈ లోకమ్మున నాచారే

ఆ లోకమ్మున నున్నారు

ఏ లోకమ్మున కేగిననే

నా లోకమ్మంతా నాదే.

గతిలో ముఱమెంతో నాకు

క్షతిలో ముదమంతే నాకు

గతమున సుఖమెంతోనూ అనా

గతమున సుఖమంతే నాకు.

ఈ లోకాలన్నీ ఒకటే

అయివయిపున నొక్కొక లోకం

అనితర వర్తనమీ లోకం

కణ పరివర్తన మేలోకం

జీణ పరివర్తన మి లోకం.

ఈ లోకమ్మున నాలోకం

ఆ లోకమ్మున నీలోకం

అలోకనమే సరియైతే

ఈ లోకాలన్నీ ఒకటే.

వి శ్వ నీ ణ

నా కే మి తె లి యు ను

ఆత్మ ప్రదక్షిణము

లే షణము మొదలిడెనో

క్షణమేని విశ్రాంతి

నే యెరుగదీ యవని.

రాత్రిం దివము లెట్టు

లారంభ మాయెనో

అంతమే కనబడదు

ఎంత కాలముకేని.

ఆకసమ్మును గనగ

నాశ్చర్య మొదవును

తుదియేమొ మొదలేమొ

తోచ దెక్కడ గాని.

గ్రహ తారకాదు లే

క్రమమున నిల్చెనో

అంతు బట్టదు మన

శ్చింత మిగులునె గాని.

నా కేమి తెలియును

పంచ భూతముల శా

సింప జాలిన దేదో

బోధపడ దిసుమంత

బుద్ధి కెప్పడే గాని. .

నేనంచు నాచంచు

మడుపు చుండుటె గాని

నన్ను నే నెరుగని

నా కేమి తెలియును : —

వి శ్వ వీణ

ప్ర పంచము

ప్రపంచ మొక

వ ద్మ వ్యా హం

ప్రజాళి భే

దక సందోహం.

తమసా చ్ఛాదిత

సత్త్వా పూరిత

రణో గుణాన్విత

ప్రజాకోటి యుత॥

లోహపాశ సం

బద్ధ తామసులు

స్వర్ణ శృంఖలా

బద్ధ సాత్త్వికులు

వివిధపాశ వే

ష్టిత రాజసులు

వ్యూహ భేదన మె

రుంగని వీరులు॥

ప్రపంచము

శ్రీగుణా తీతులు

శ్రీకాలజ్ఞ లే

తైకానంద ర

సావిష్టులు సం

ప్రధితాత్ములు సమ

చిత్తు లాత్మ ద

ర్మసులీ ప్యాహ

మ్మును భేదింతురు

ప్రపంచ మొక

ప స్మ ప్యాహం

ప్రజాః ధే

దక సందోహం.

వి శ్వ వీణ

అం తా మిత్రులే

అంతా మిత్రులే

నీ కీ జగమున

నంత శ్మత్రుల

నీవు జయించిన,

అంతులేని ఐ

శ్వర్య వంతుడవు

సుంత దైన్యమెరు

గని ధీమంతుడ॥

అదిత్యుడు నీ

కనాది మిత్రుడు

మేదినియా నీ

కనుంగు జనని

మోదమౌనగును

అనిలము నీ కా

మోచమౌనగు ను

జోదయ మెప్పుడు॥

అం తా మి త్రు లే

సుధాకరుడు మది

రంజిల జేయును

విభావరియు ఆ

నందము గూర్చును

ప్రభాత మెంతో

హాయిని గొల్పును

ప్రభా కలితమై

జగమ్ము తోచును.

ది రా ది రు లు

భూతకోటి నల్పును

పరామర్శ జగ

మంతయు సేయును

చరాచరమ్ములు

విరామ మెరుగక

ప రా కా వ్త నీ

వేవను కన్గొను॥

వి శ్వ వీణ

ఎ వ రు నీ వు ?

క్షణమున కొక

వేషము వేయుచు

కణమున వ

ద్భుతమును జూపుచు

కమనీయముగా

కానుపించుచు

కర్కశత్వమును

చవి చూపింతువు.

కరుణామయివా ?

కఠిన హృదయవా ?

కన్న తల్లివా ?

కాక ఏకాచివ ?

లాలనతో పరి

పాలన జేయుచు

చాలగ మాపరి

పోషణ జూనుచు

ఎవరు నీవు ?

రీతితోడ పరి

తోష మొనంగుచు

కాలమెరిగి కా

యము హరింతువు

కరుణామయివా ?

కఠిన హృదయవా ?

కన్న తల్లివా ?

కాక పితాచివా ?

ప్రసన్న వచనం

ప్రచండ హాసనం

సుచారు రూపం

విచార హృదయం

వినోద నృత్యం

విలయ తాండవం

ప్రమోద మొనగెడు

భయము గొల్పెడు

కరుణా మయివా ?

కఠిన హృదయవా ?

కన్న తల్లివా ?

కాక పితాచివా ?

వి శ్వ వీణ

దే ని క దే నా ?

దేనిపని దానిదేనా ?

ఈ జ గ తి

దేనికది దానికేనా ?—

అనల మ్మనలము న క ?

అనిల మ్మనిల మునక ?

అవని తన కొఱ కేన ?

ఆకసమ్మం తే న ?

అంబుధులు తమకొఱక ?

అంబుదము లంతేన ?

చంద్రుడూ సూర్యుడూ

చెందుదురు తమకేన ?

ఈ తరులు ఈ గిరులు

ఈ ఝరులు తారకలు

ఇవి యన్ని తమకు దా

మవసర మ్మయ్యేన ?

అ న్యో న్య ము

అ న్యో న్య ము

ఎంతో దూరమున గల

వీరితో ప్రభాకరుతో

అంచురేని సంబంధము

అఖిల విశ్వమున కున్నది.

చలువల వెంజలుచు పన

చెలువమున జగతి పన్ను

చలువరేని సంబంధము

చలువ విశ్వమున కున్నది.

సన్నజాజు లాకసమున

చల్లిన చందమున దోచు

ఎన్నరాని తారల పొ

తెన్న విశ్వమున కున్నది.

వి శ్వ వీణ

పొంగు నిజతరంగ హ

స్తమ్ముల నాట్యమ్ము నల్పు

సింధు సౌఖ్య సంఘాయక

బంధుత్వం బవని గలము.

నే నొకడను నాకేమను

నను వారించు నికేమను

నాకగు నితరుల నేమను

నా తలపజ్జాన మౌను.

అర్ధ రహితమైనది ని

స్వార్థ సిద్ధి గననిది సం

బంధితాత్మ గానిది ఈ

పృథ్విని గనరా దొకటియు.

భాగ్యవంతులే

భాగ్యవంతులే

భాగ్యవంతు

లే యందర

భాగ్యులెవరు

లేరు జగతి॥

ఈ నడులీ

సంద్రమ్ములు

ఈ సూర్యుడు

ఈ చంద్రుడు

ఈ నక్ష

త్రము లన్నీ

ఏ యొక్కరి

సొమ్ము గావు॥

ఈ పవన

మీ ధరిత్రి

ఈ తరులీ

గిరులు ఝరులు

వి శ్వ వీణ

ఈ యనంత

మౌ నాకస

పే యొక్కరి

సొమ్ము గాదు॥

స్వార్థ కలిత

దృష్టిని పర

మార్థమ్మును

గనని నరులు

అర్థ సంచ

యాపేక్ష ని

స్వకులను

సృష్టింతురు.

భాగ్య వంతు

లే యంద ర

భాగ్యులెవరు

లేరు జగతి.

ఇం తే నా?

ఇం తే నా?

ఇం తే నా?

ప్రపంచ మంటే

కొం తే నా?

ఇది కాకుంటే.

నదీ నదాలు

సుందర తరులు

గిరులు ఝురులు

స రో వ రా లు

పుష్పిత లతలు

సప్త సముద్రాల్

వేవెలుగు రే

వెలుగు చుక్కలు

పవలు రాత్రులు

వెలుగు చీకటులు

ప్రణయ రహస్యాల్

ప్రళయ గర్జనలు

వి శ్వ వీణ

విలయ కృత్యములు
విరస వర్తనలు
విభిన్న దృష్టులు
విరుద్ధ శక్తులు,
అం త ర్గీ నం
గా ప్రవహించే
అన్నిటి దనతో
ననుసంధించే
అన్నిటి దనతో
నను బంధించే
అనన్యమౌ
శక్తి యొకటి లేదా ?

ర జ నీ !

ర జ నీ !

వెలలేని ముత్యముల

వెలియించి రెవరు ? నీ

అలి నీల వేణి నో

ర జ నీ !

వియవైన ముత్యముల

తల బ్రాలచే నెవరు ?

చెలువమ్మ గూర్చిరో

ర జ నీ !

అసితానిత చ్చవియె

అవకుంత ముగను నీ

కమరిచిన వారెవరు ?

ర జ నీ !

అసదృశమైన యా

శశి శిరో భూషగా

నొసగి రెవ్వరు ? నీకు

ర జ నీ !

వి శ్వ వీ ణ

నీ శిరో భూషణము
నిత్య మ్మొకే రీతి
చేసిన ట్లుండ దో
ర జ నీ :

నీ శిరో భూషణము
నిత్యమ్ము మార్పిటుల
చేసి పెట్టెద రెవరు ?
ర జ నీ :

అనతి నీరవ విభవ
మనుగతమ్మా చెలిగ
వినుతపథ గమన : ఓ
ర జ నీ :

లలిత పద చాలనో
దిత శీఘ్రతా జనిత
కలితేందు మణిశిఖా :
ర జ నీ :

ర జ నీ !

అసమాన మౌ కాన్క-
నీ యుషో మణిని నీ
కొనగు చుండెద రెవరు ?
ర జ నీ !

అతి రమ్యమౌ కాన్క-
నటు తృణమ్ముగ నెంచి
యెట కేగి వత్తువో
ర జ నీ !

ఎంత కాలము నుండి
యెంత మందికి నీవు
వింత గొల్పితి విట్లు
ర జ నీ !

ఎంత కాలమ్మిటుల
నింత వైభవముతో
వింత గొల్చుదు వింక
ర జ నీ !

—❁—

వి శ్వ వీణ

ఒకదినము - ఒకక్షణము.

వేచి యున్న దొక
దినము

నాకై
కాచి యున్న దొక
క్షణము.

వేదనలను తొలగించి
నా

వాదనలను సమయించి
ఆదరమున నించి

కృప న
న్నాదు కొన దలంచి
పొంచి॥

ఆశయమ్ములను త్రుంచి
నా

ఆశల నన్నిటి ద్రెంచి
ఆశల నన్నిటి ద్రెంచి

ఆశ్రతునిగ నన్నెంచి
కృప నా

కాశ్రయమ్ము కల్పింప
దలంచి॥

ఒ క వేళ

ఒ క వేళ

ఎవ యెంత

గానొ బరు

వాకవేళ

మది దూది

యై పోవు

నొకవేళ

హృది నిండు

ముదము నా

కొకవేళ

పదిలిమ్ము

తప్పు హృది

నొకవేళ॥

విననొను

యేదొ నా

కొకవేళ

వినరాదు

మరల నిం

కొకవేళ

వి శ్వ వీణ

కననాను

అదియె వే

రాకవేళ

కనరాక

పోవు నా

కొకవేళ॥

దరినేదా

తోచు నా

కొకవేళ

దరిలేని

దని తోచు

నొకవేళ

బహు దూర

మనిపించు

నొకవేళ

బహి రంత

రమ్మదియ

యొకవేళ॥

బ్రహ్మో నందము

బ్రహ్మో నందము

అనందం

అనందం

అనందం

పరమానందం

విశాల విశ్వ

మృవలొకింపగ

అనందం

బ్రహ్మోనందం.

తల్లి పిల్లల

చల్లని ప్రేమను

ఉల్లము విరిసే

అనందం

భార్యా భర్తల

పరస్పరత గన

భావము పొంగే

అనందం॥

వృక్షములపై

పక్షిల గనగా

అక్షిణమ్మగు

అనందం.

వి శ్వ వీ ణ

కొండలపై

మెండొ మేఘమ్ములు

నిండించును హృది

నానందం.

విహాయనము గన

నానందం,

విద్యుల్లత గన

నానందం,

విభావరిని పర

మానందం,

ప్రభాతమున

బ్రహ్మానందం.

అణు ఖేలనమున

నానందం

తను చాలనమున

నానందం

మనుగడలో పర

మానందం

కనుగొనుటే

బ్రహ్మానందం.

అ న ం త వి శ్వ ము

అనంత విశ్వము

హనోర్భవ సుందర దృశ్యం

విచిత్ర మీ అనంత విశ్వం

అవధి రహితమౌ కాల గమనం

వ్యవధి రహితమౌ విశ్వ భ్రమణం॥

అణు భేదన మహద్విలాసం

తనుచాలన ప్రాణి కలాపం

దినకర శశి తారాగమనం

దివారాత్ర గమనాగమనం॥

శరదీండు వికాస జ్యోత్స్నా

చందార్కు ప్రచండ తీక్షణతా

సుఖదమ్మౌ మలయానిలము

శుష్కమ్మౌ గ్రీష్మానలము॥

విహాయసపు టూహో పథము

విరుద్ధమౌ భూతల విధము

పరస్పరపు టనురాగమ్ము

భయావహమ్మౌ క్రోధమ్ము॥

వి శ్వ వీ ణ

శమ దమ యుతమౌ నాత్మ ప్రయత్నం
శ్రమ కేంద్రీకృత పశుబల యత్నం
అనవరతమ్మా సమరస యత్నం
అనితరమౌ నీ విరస వర్తనం॥

ఆశార్దవ తరణాశయము
పైశాచిక లీలా వరణము
అనన్యమౌ నీ సమాకర్షణము
అనూహ్యమౌ నీ వ్యవకర్షణము॥

ఏ స్థితి గలరో!

ఏ స్థితి గలరో !

విశ్వాణు సముచయమ్మున
నెవరెవ రే స్థితి గలరో !
గతి నందిన ప్రియజీవు లనా
గతురౌ నాత్మీయులు॥

పంచ భూతములలో నే
యంచనమం దున్నారౌ ప్ర
పంచ జీవరాశిని ఏ
యంశలవా రున్నారో॥

ఏ యవిదిత విశ్వశక్తు
లెటుగొని పోయెనౌ వారల
నీ విదిత ప్రపంచమున
నెవరే గతి నున్నారో॥

అవగతమౌ జగతి గలరో
అన్యమునం దున్నారో
అఖిల విశ్వ వలయములో
విఖిలమ్మున తాము కలరో॥

వి శ్వ వీణ

ఎ వ రై నా ?

చూచినార ?

ఎవరే నెపు డైనా :

చోద్యమైన

శూన్యమున కెల్లలు !

కనుగొన్నారా ?

కాల గమనమున

కవధి యెచటనో

వ్యవ ఛెన్నటికో :

గుర్తించారా ?

గ్రహ సముదాయము

కలిమి బలిమి

హేతువైన దేదో :

అరసిరె ? ఈ

అద్భుతమౌ సృష్టిని

అనంతోద్భవ

మైన సాంతముగ.

మ న ము

మ న ము

కను విప్పుదు

మొక తీరువనే

మను చుందుము

ఒక యనువుననే

కమ మూయుదు

మొక వైఖరినే

కను చిత్రము

కననౌ నై క్యము.

అనుకూలమె

పరమాస్తతగా

అమరికయే

పరమాపునిగా

ఆనందమె

పరమావధిగా

ఆశయముల

కననౌ నై క్యము.

వి శ్వ వీ ణ

అహార విహా
రమ్మల లో
అచార విచా
రమ్మల లో
ఆమోద విషా
దమ్మల లో
అద్భుతముగ
కననో నై క్యము.

లతా జనిత కీన
లయముల రీతిని
వనధి వీచికా
సముదయ మ్మటుల
అనంతమో నే
కైక శక్తి యం
దంకా మాత్రుల
మే మన మౌదుము॥

అ వ గా హ న ము

అ వ గా హ న ము

అనూహ్య మౌ

సృష్టి రహస్యమ్మున

క వ గా హ న

మాతృ దర్శనమ్మున.

అహం భావమున

కాచి యెచటనో ?

అహం కారమున

కంతం బెచటో !

జ ని పూ ర్వ ము

వృత్తాంత మదేమో ?

చ ని పో వ గ

మిగులునదో నేమో !

ఏ యంశం నే

నరు దెంచితిన్ ?

వి ఖి లా ం శ లు

నాలో గలవేమో !

వి శ్వ వీ ణ

శూన్యమున కా

వల నే మున్నదో ?

శూన్యమున గల

చోద్యమేమో !

దివారాత్రాను

గమన మేలనో ?

అపకోరాత్రముల

యనుసంధతకో :

ది వ ము రా త్రి

యొకటౌ నెన్నటికో ?

లయము నందు నీ

సృష్టి యెన్నదో :

కనజాలగ వా

రెవరే నుందురో ?

కనుగొనవపుడే

మియు నిక మండదో ,

సృష్ట్యాదివి గల

వస్తు వదేమో ?

సృష్ట్యంతమున

మిగులున దేమో :

వి శ్వ కా వ్య ము

పిశ్వ కావ్యము

ఈ మహా శూన్యమున

నెచట నేమున్నదో

నా యూహ కది

యందునా ?

ఎప్పుడైన

నే సంతయును

కందునా ?-

ఈ యణువు బోలు నవ

వికి గాను యింతలౌ

గ్రహమండలము

లుండె న్నా ?

పేరుగా

నెదియొ కారణ

ముందునా ?-

ఈ దిజ్మితో వ్యాప్తి

యిటు లేగి యిటు సాగి

ఎచటనే సాంత

మా నో

వి శ్వ వీణ

ఎప్పుడే

నెచట సాంతమ్ము

కా దో ?-

ఈ యఖిలమైన బ్ర

హ్మిండమ్ముతో నాదు

ననుబంధ మెపు

డెట్టిదో !

ఈ తీరు

ననుబంధ మెంత

వ ర కో ?-

ఈ విశ్వ కావ్యమున

కితివృత్తమైన వే

రా క వి శే ష

మ్ము న్న దో ?

తనకు దా

విదియె వృత్తాంత

మా నో ?-

ఎవరిచ్చిన ఉద్యోగము?

ఎవరిచ్చిన ఉద్యోగము ?

ఎక్కడివయ్యా :

నీ కీ వెయగు ?

విక్కముగా వచ్చి

యింపు సూర్యుడా :

మక్కువతో నడుగు

చుంటి చెప్పము

ఎక్కడి దీ చలువ

నీకు చంద్రుడ :

ఎటగొని రీ యు

జ్వలతన్ నాకడ

నిక దాచకు దో

తారకలారా :

ప్రాలుమాల కిటు

గోల వెట్టుదువు

పాలింతురు ని

వైవరు సంప్రమా :

వి శ్వ వీణ

అనిలమ : నే జన

వున బ్రశ్నింతును

అజ్ఞానుంతు రెవరు

నిన్ను ? చెప్పమా :

ఎంతదాక వ్యా

పించితివో నా

కంతు దెల్పు మొ

క్కింత గగనమా :

దివి భువి జవనం

పన్నత నుంతురు

ఎవరిచ్చిన ఉ

ద్యోగము మీకిది ?—

సా లో చ న ము

సా లో చ న ము

నా చూపువను దోచు

నీ దివరాత్రములు

భూచరమ్ముల వరకె

ఏమో !

నా చూపు గనని యే

ఖే చరమ్ములకొ ఇక

నీ చూపు వేరొనా

యేమో !

నా మానసమ్మొంచు

నీ విశ్వ భావనము

నాతోటి నరులకే

నేమో !

నా మానసాతీత

మీ విశ్వభావన

మేయితర ప్రాణి దెటు

లొనో !

నాకు విననైన నా

నా రవమ్ములు జగతి

నేజీవి కెటుల విన

నొనో !

వి శ్వ వీణ

నాకు కననైన నా

నా దృశ్యతతి జగతి
నేజీవి కెటు కాన
నానో :

ఈ విశ్వమున నింత
లింతలౌ ప్రాణు లిటు
లే చిత్ర సంకలన
నానో :

ఈ విశ్వమున నింత
వింత సంకలనమ్ము
సంకల్ప మేశక్తి
దానో :

ఈ నిఖిల విశ్వ ని
ర్మాణ హేతుకమైన
సంకల్ప మొకటున్న
దేమో :

ఈ నిఖిల విశ్వ ని
ర్మాణ పరిణతి లోని
పరిణామమే యానా

ఏమో :—

ఉ దా ర చ రి తు లు

ఉ దా ర చ రి తు లు

అంబుచములు గై

కొను నీరమ్ముల

నంబుధిలో, నది

తమ కొఱకొనా ?

చంద్రుడు గైకొను

కాంతి సూర్యునిది

చంద్రిక చంద్రుని

కొఱకే యోనా ?

వృక్షమ్ములు ఫలి

యించు భూస్థలి న

వేక్ష సుంత వమ

కొఱకు నేయునా ?

పుష్పమ్మిల జి

మ్మక సౌరభమును

వి శ్వ పీ ణ

శుష్కమౌ ప్తా స్వా

ర్థమ్ము నెంచునా ?

ఉదార చరితులు

పరి గ్రహింతురు

ఉర్వి న్వర్త నం

తర్పణ సేయగ.

అహము, అహంకారము

అహము, అహంకారము.

నా

అహమ్మన

కంత యేమున్నది ?

నా

అహంకృతి

కింత యేమున్నది ?

నలు వలంకులను నే

నను జూచినాను

నా గురుకు తెలియలే

కేమరచి యున్నాను॥

విశ్వ మంతా నేను

గా విస్తరించాను

పేరుగా నన్నెంది

వెతల బడుచున్నాను॥

విశ్వవిభు నంశగా

నే వెలసి యున్నాను

విస్మృతాబ్ధిని ముగ్ధి

విలపించు చున్నాను॥

వి శ్వ వీణ

సచ్చిదానందం ల

క్షణ లక్షితుడ నేను

సాక్షి మాత్రుడ గాక

సంకెలల జిక్కితిని॥

వ సు ధై క ప తా క

వసుధై క పతాక

ఈ మండల

మంతా ఒకటే

భూమండల

మంతా ఒకటే

భూతలమున

కంతకు నొకటే

కేతన మిక

నే విరిస్తా.

ఖండమ్మల

నన్నిటి నొకటే

జెండా క్రిం

దికి నే తెస్తా

పొందికగా

నిక కూరుస్తా

అందముగా

నవి మారుస్తా.

అంతరమున

నై క్యము జూపి

సంతన లో

సౌఖ్యము దెలిపి.

అంచరి నా

క్కటి చే నేస్తా
బొందిక సా

భ్యము చూపిస్తా.

జగ మంతకు

వేవెలు గొకపే

జగ మంతకు

రేవెలు గొకపే

జగమౌ నవి

ధాజ్యమ్మునకే

జగమౌ నను

ధోగ్యమ్మునకే.

ఇదియౌ నిక

శాంతి పతాక

ఇదియౌ నిక

దాంతి పతాక

ఇదియౌ నే

కైక పతాక

ఇదియౌ వసు

ధైక పతాక.

నా ప య న ము

నా ప య న ము

ఒంటరిగా

నా పయనం

నా పయన

మొంటరిగా

ఎంతిగ నచి

గిన బాటనా

ఒంటరిగా

నా పయనం.

ఎందరెంద

రో యేగిరి

ఎందెందున

కో యేగిరి

ఎవరికి వా

రే యేగిరి

ఈ బాటనె

యీ సూటి నె॥

దారి నెవరు

తార సిలిరో

వి శ్వ వీణ

తారే తమ

కుగ నేగిరో

తీరుగ నా

తో వచింప

తిరిగియె రా

రొక రేనియు

ఓంటరిగా

నా పయనం

నా పయన

మ్మొంటరిగా.

స త్ర శా ల

స త్ర శా ల

ఈ సత్ర శాలలో

ఎవరి కొఱకై నేను

వేచి యుంటిని యిటుల

కాచి యుంటిని యిచట॥

ఎంద రెందరొ వచ్చి

యిందె విడిసిరి నాతో

ఎందరే తెంచినను

ముందుకొను నిరీక్ష॥

నను గలియవలె నెవరు ?

నే గలియవలె నెవరి ?

నెంత వరకు నిరీక్ష :

అంత మెప్పుడు ప్రతీక్ష ?॥

నను దరియ వచ్చునా ?

నే దరికి పోదునా ?

దారి దూరమ్మొన :

దరినె కాన్పించునా ?॥

వి శ్వ వీణ

నిత్య సంతోషము

ఇంతతోన నే

నంత మైతే

అంతకన్న కా

వలసిన దేమి ?

అంతులేని గమ

నమ్మిది యైతే

అంతకన్న కా

వలసిన దేమి ?

పంతగించి విధి

వైర మ్మావిన

అంతకన్న కా

వలసిన దేమి ?

అంతా నా కను

కూల మైతే

అంతకన్న కా

వలసిన దేమి ?

ఉ ప క ర ణ ము

ఉ ప క ర ణ ము

నే తెలిసి కొన్నాను

నే తెలియు చున్నాను .

నీ లీల యిది యనుచు

వీల నిక దిగులనుచు—

నీ వున్నతుడ వనుచు

నిను మించ రెవరనుచు

నీవు సముడవు ననుచు

నీవె నన్నిట ననుచు—

నాలోన నీవనుచు

నీలోన నేననుచు

నీవు సకల మ్మనుచు

నే సకలమున ననుచు—

నా మనో భావములు

నావియే కావనుచు

నీ ప్రేరణము లనుచు

నే నుపకరణ మనుచు—

వి శ్వ వీణ

ఒక్కటియే

జ్యోతి ర్మయ

కిరణ లేశ

మొక్కటి నా

హృదయమ్మున

ఒక్కటి నీ

హృదయమ్మున

ఒక్కటె యణు

గర్భమ్మున.

నూత్న కళా

విలసనమ్ము

ఒక్కటి నా

యాననమున

ఒక్కటి నీ

యాననమున

ఒక్కటె లో

కావరణను.

ఒక్కటి యే

చేతో ముద

మొనగూర్చును

ఒక్కటి నా

కెల్లప్పుడు

ఒక్కటి నీ

కెల్లప్పుడు

ఒక్కటి యే

ల్లరకెప్పుడు

ఒక్కటియే.

వి శ్వ వీణ

హ ద్దు లు

అస్తిత్వమ్మన నేమో :

నా యీ

వ్యక్తిత్వమ్మన

కాది యెప్పుడో :

అదియెప్పుడో నా

అస్తిత్వమునకు

ఆరంభం

అపుడేనా బాల్యం ?

భవ్యమైన నా

యావ నోదయం

బాల్యమ్మునకొ

నితిశ్రీ యెగా :

అంతమౌచు నా

యావన మెప్పుడు

కొమారోదయ

కారణ మగునో :

హద్దులు

కొమారాంతమె

కారణ మ్ముగా

వార్ధక్యం

ఆరంభ మ్మగునా ?—

ఆదియౌను

దేనికి నా మరణం ?

అదు కొనును

దేనిని నా మరణం ?

ఇన్నిన్నిగ నే

మేని యున్నవా :

అన్నిటి కటనట

హద్దులున్నవా ?

వి. శ్వ పీ ణ

వే ద వా క్య ము

అంతా నాదే

యీ భాగ్యం

అంతా నాది

మహా భాగ్యం॥

అంతులేని నా

ఐశ్వర్యంలో

అవనియౌను ఒక

అణు వూహింపగ॥

అదిత్యం డొక

అణువౌ నటులే

మోదమొసగు పర

మాణువు శశియౌ

ఆదర మొసగెడు

అణువులు తారలు

వాద రహితమౌ

వేద వాక్యమిది॥

వే ద వా క్య ము

కన్నులు గాంచని

మన మూహించని

దెన్నగ జాలని

మన్నది సర్వము

అంతా నాదే

యీ భాగ్యం

అంతా నాది

మహా భాగ్యం॥

అంతా నాలో

నే సంతటి లో

చింతన గననౌ

నెంతో సత్యము

అంతా నాదే

యీ భాగ్యం

అంతా నాది

మహా భాగ్యం॥

వి శ్వ వీణ

క ర్త వ్య ము

నిశ్చల మతివై

నిశ్చయ మతివై

నీ కర్తవ్యము

నిర్వ ర్తింపుము॥

నీ కృతజ్ఞతకు

తా పాత్రముగా

నీ యాత్మోన్నతి

కనువర్తన గా

నీ భవితవ్యము

భాగ్య నేత్రిగా

నిర్మితమీ సచ

రాచర విశ్వము॥

అనలమ్మ నిలము

ఆకసమ్మ భువి

అర్ణవములు నీ

ఆత్మబాంధవులు

క . ర్త వ్య ము

అనవరత మీ

విశ్వ జీవతతి

ననేక రీతుల

నారాధించెడు॥

నీమది నుల్లా

సమ్మన నుంచుము

నీహృది నుత్ప

ల్ల మొనరించుము

నీ సౌభాగ్యము

నిరవధి కమ్మని

నిరత మొద మన

నమొనరించుము॥

వి శ్వ వీణ

మా న వు డా !

ఉన్నా దీశుం

డని వచి యించిన

లేడని ఘంటా

పథముగ చాటిన

ఉన్నా రెందరో

దేవత లనినా

దైవత్వమె యో

భ్రాంతి యనినా

సంఘర్షణ త

ప్పుదు మానవుడా :

సంక్షోభము త

ప్పుదు మానవుడా :—

కుల మతముల ను

ద్ధరింప నెంచిన

కుల మతముల గూ

ల్పగా డలంచిన

మా న వు డా !

కులమున కన్నిట

ప్రాచా న్యమున

కులమున కిక ప్రా

ధాన్యము లేదన

సంఘర్షణ త

ప్పదు మానవుడా :

సంక్షోభము త

ప్పదు మానవుడా !..

ఖండములుగా

దేశ విభజనను

ఖండముల నొ

క్కటి జేసినను

భండనమున కే

కారణ మున్నను

భండన క్కారణ

మే లేకున్నను

వి శ్వ వీణ

సంఘర్షణ త

ప్పదు మానవుడా :

సంక్షోభము త

ప్పదు మానవుడా :

అన్యోన్యము మై

త్రికి యత్నమును

అణ్వ శ్రమ్ముల

నిర్మాణ మ్మును

అన్య దేశముల

కాయుధ దానము

స్తన్యమ్మున విష

సంకలన మ్మిక

సంఘర్షణ త

ప్పదు మానవుడా :

సంక్షోభము త

ప్పదు మానవుడా :—

మా న వు డా !

మానవుడా : నీ

మాన వత్వమున

మాలిన్య మ్ము

న్నంత వరకును

మానవుడా : నీ

మనో భావనము

మహిత మ్మిక కా

నంత వరకును

సంఘర్షణ త

ప్పదు మానవుడా :

సంక్షోభము త

ప్పదు మానవుడా: —

వి శ్వ వీ ణ

ఆ త్మ గీ త

లేదు నా కనురక్తి

లేదు నాకు విరక్తి

లేదు లేనే లేదు

లేదెంతయును సక్తి.

లేదు నాకు నిరాశ

లేదు నాకు దురాశ

లేదు లేనేలేదు

లే దొకింతయు నాశ.

లేదు భుక్తికి చింత

లేదు యుక్తి యొకింత

లేదు లేనేలేదు

లేదు ముక్తికి వంత.

లేదు బాంధవ మింత

లే దబాంధవ మింత

లేదు లేనేలేదు

లేదు బంధ మొకింత.

లేదు కానిదినాది

లే దైనదియు నాది

లేదు లేనేలేదు

లే దన్యముగ నేది.

—ॐ॥—

ఏ మే మే మో

ఏ మే మే మో :

అర నిముసమ్మున

నా జననం

చురు నిముసమ్మున

నా మరణం

అనుభవ మప్పటి

దేమో యేమో :

కననా విననా

నే మే మే మో :

క్షణము గతించిన

అపై నాపై

అనుగతమౌ విగ

తమ్మా నేమో :

అనుకూల మ్మ

ప్పటి కే మౌనో ,

అనుభూత మ్మే

స్వగత మ్మౌనో :

వి శ్వ వీణ

ఇప్పటి నా యె

ప్పటి కెటు లుండునో :

ఇప్పటి నే నె

ప్పటి కెటు లొడునో :

ఎప్పటి కే యను

భవ మెటు లొనో :

ఇప్పటి యీ యను

భవ మెటు లుండునో :—

ఏ చూపున కే

వదు నేర్పడునో :

ఈ చూపున విం

కేమా ర్పొదవునో :

ఈ యాలోచన

మపు డెటు లుండునో :

ఏ యాలోచన

మపు డెటు లొదవునో :—

ఎ వ రో యి !

ఎ వ రో యి :

ఎవ రోయి :

ఎవ రోయి

అరులు నీ

కెవ రోయి :

వివరముగ

యోచింప

పరు లెవరు

కా రోయి

సరివా

రనుచు వీరు

పెరవా

రనుచు వారు

సరిగాని

భావనను

పరికింప

దగ దోయి

వి శ్వ వీణ

పెరవా

రెవరు తేరు

సరి వారె

యెల్లరును

వివరము

గా నీవు

అరయ జా

అదు వేని

అంతమే

లేని యీ

వింతయా

కా లా బ్ది

నెవ రెవరు

యెపు డెచట

నెవరి నెటు

కలియుదురో :—

—*—

ఉ న్న ది ం తే

ఉ న్న ది ం తే

ఉన్న దింతే

ఉన్న దింతే

మన్ను ఆకా

శమ్ము గాలి

ఇన్ని నీళ్ళు

ఇంత నిప్పు

ఇంతతో నెం

తెంత వింతలు :

విన్న దంతయు

కన్న దంతయు

ఉన్న దంతయు

వేయి విధముల

తిన్నగా యో

చింప నిదియే

ఎన్న దేనియు

ఎవ్వ దేనియు

వి శ్వ వీణ

ఇన్ని విధముల
మార్పునకు ఏ
మున్నదో చి
త్రము దానిని
ఉన్న దున్న
ట్లుగను మరియు
ట్లున్న హేతువు
నెన్న జాలరు.
కన్నులకు కన
రాక మనసున
కెన్నగా శ
క్యము గాకను
సన్నతికి పా
త్రముగ నేదో
ఉన్న దంతట
నద్భుతముగ.

వి చిత్ర శిల్పి

వి చిత్ర శిల్పి

భూన్యములో నుండె

సూర్యుని చంద్రుని

చుక్కలను వెలయించె

చిత్రమే శిల్పియో :

అన్య మొకటియు లేక

అన్నియును తానుగా

అన్ని తనలోను గా

నిన్ని చూపు లొనర్చె.

గిరులలో యురులలో

తరు లతాదికము లో

పొరివోని యంపమ్ము

వరలించె నద్భుతము :

మలయానిల మొసగు

మధురోద కమ్మునిడు

మహిత ఫలము లొసంగు

మహిమాన్వి తుండతడు.

తనివి తీరను తినగ

వినగ కనగను మనగ

మనన మొనర్చగా

తను వొసగె మన మొసగె॥

వి శ్వ వీ ణ

వి చిత్ర జ గ తి

కడు విచిత్రము జగతి

కనరాదు ముందు గతి

కమనీయతనె కాంచునో

బ్రతు కింక

కర్కశతనే గాంచునో ।।

ఆశలూరగ హృది వి

కాన మొదవగను మది

అకాంక్ష మిన్నంటునో

జీవితము

ఆశయ మ్మడు గంటునో ।।

బ్రతుకువెత దీర నవ

గతి నందుటకు ముందు

పుష్పహారమె యమరునో

అడుగులో

బుసలిడుచు ఘణి నిల్చునో ।।

—ॐ—

ఇం త యె చా లు ను

ఇం త యె చా లు ను

అస్తిక్యమొ

నాస్తిక్యమొ

విస్తారం

నా కెందుకు ,

నా కింతయె

చాలును ఇక

ఇకనా కిం

తయె చాలును.

అకసమంతట

నటు నిటు

నగణితమౌ

తారకలెపు

దే కృతజ్ఞ

తను గోరక

తేకువ నిడు

జగ మంతకు.

వి శ్వ వీణ

ఒక సూర్యుడె

సకలమునకు

విశవమ్ముగ

వెలు గిచ్చును

ఒక చంద్రుడె

సకలావని

నిఖిలోషధు

లను పెంచును.

అనిలము ని

ల్పును ప్రాణ

మ్మన్నిటిరో.

నొక రీతిని

అనలమొస

గును దీప్తిని

అన్నిటికి నొ

కే రీతిని.

ఇం త యె చా లు ను

అల్ప మొకటి

కానరా ద

నల్పమొక్క

క్కటియు లేదు

అన్నియు నిక

నల్పములే

అన్నియును ఆ

నల్పములే.

జగమంతా

వైతన్యం

జగమంతా

జీవమయం

జగతినిగల

జవమొకటే

జగతిని జీ

వమొకటే. —

వి శ్వ వీణ

వెళ్ళి పోదును

వెళ్ళి పోదును

వెళ్ళి పోదును

చల్లగా నే

వెళ్ళి పోదును

ఇల్లు వాకిలి

విడిచి యెచటోకో

పెళ్ల కాలము

నకో యేమో॥

వాదలన్నిటి

ననుభవించి

గౌధలను నా

మది గలంచి

పాదనలతో

విసిగి వేసరి

వేదనల నే

నవికి చివికి॥

నెల్లి పోదును

ఎవరు మిగిలిరి ?

అరుగకచటికి

ఎవరి కెవ్వరు ?

అరుగనచటికి

మరల నేరూ

పమున వత్తునో

తిరిగి రానో

అరసి రెవ్వరు ?॥

కాలగతి అం

దరకు నొకటే

మేలు కీడు ల

వన్ని యొకటే

ఏలొకో నమ

దృష్టి నరయరు

కాల మరుగక

మేలుకొందును॥

వి శ్వ వీ ణ

స మ ర్ప ణ ము

ఇదె

నా హృదయం
అర్పణ చేస్తా
భవిష్య మానవ
కల్యాణానికి.

ఇదె

నా హృదయం
తర్పణ మిస్తా
పూర్వోన్నత థా
వాన్విల జనులకు.

ఇదె

నా హృదయం
అంకిత మిస్తా
వర్తమాన వి
శ్వ జీవరాశికి.

నా సానుభూతి

స ర్వ త్రా

నూ త్సానుభూతి

స ర్వ త్రా.

స మ ర్ప ణ ము

ఎంచరి సాయ

మ్మన నే నుంటినో

ఆందని విషయం

ఆలోచన కది

ఆందరి కిక నా

డెంద ముపదగా

నుండు నమందా

నంచము గూర్చుచు

నా సానుభూతి

స ర్వ త్రా

మా త్సానుభూతి

స ర్వ త్రా.

వి శ్వ వీణ

అ ద్భు త శ క్తు లు

అ ది త్యాం త

ర్వాసి ని

అహ మొకటే

కల దచ్చట

ఈదెస భా

వనచే నిట

నహోరాత్ర

ముల నరసితి.

ఉన్నారతి

చిత్ర దేహం

లుత్ర యెండ

కే యోర్వరు

ఉష్ణాధి

కృమ్మన నెటు

యిండ జాలు

దురు మీరిక.

అ ద్భు త శ క్తు లు

ఊహ పద్ధ

తే వేరిట

ఉండి తీర

వలయు దేహ

మేదో ని

ర్దిష్టత నిట

లేదు మాకు

దేహ మిటుల.

కనుగొన జా

లరు మము మిము

కనుగొన జా

లదుము మేము

కంటను వీ

క్షింతు రి ల ను

మింటను మే

మటు జూడము.

వి శ్వ వీణ

కను మరుగున

మీ రెరుగరు

కను మరుగును

మే మెరుగము

కాయము లే

దనుట తగదు

కాయము భా

వమె మాకగు.

లో లో నర

యగ దోచును

లీలగ నిల

మని నట్టల

చాలగ విహ

రింతు మిపుడు

గోళము లె

న్నిటనౌ మేము.

అ ద్భు త శ క్తు లు

అడ్డు వార

లెవరు లేరు

వద్దిట పొ

మ్మన జాలరు

బుద్ధి మంతు

లెవరో మా

సద్దు నరయ

జాలు వారు.

ఈ తనువున

నే యనువున

నే గన విన

గను జాలరు

మీ కను లర

యమి చేతను

మా కను విం

దును గాంచవు.

వి శ్వ వీ ణ

అంతులేని

వీంతల కెప్పు

డాలవాల

మౌ గ్రహతతి

యాలోకన

మున నందెడ

పడుంగ మౌ

నానందము.

వీమని వచి

యింతును నే

నా మహిమా

తిశయమ్మల

భూమియౌను

పరమాణువు

భూమము లౌ

గ్రహ రాసుల.

అ ద్భు త శ క్తు లు

గ్రహముల నె

న్నగ శక్యమ ?

గ్రహ శోధ ను

తింప వశమ ?

గ్రహకర్త నె

రుంగ దరమ ?

గ్రహగతి సక

లము చరించు.

భావ కాయ

మగుటను మా

భావన నె

న్నో గాంతుము

భావము కం

దకను పైన

భాసించు న

నంత మ్ముగ

వి శ్వ వీణ

విశ్వావధి

గాంచితి మని

ఉత్త మాట

సుడువ జాల

మిచ్చా శ

క్తిని యెల్లెడ

స్వేచ్ఛగను చ

రింతు మంతె.

ఇంతటి మా

కును మీకును

అంతర మిక

కొంత వఱకే

శక్తి యుతులు

వ్యక్తు లేరు

శక్తియే మా

వ్యక్తిత్వము.

హృ ద య వీణ

హృ ద య వీణ

కన్నుగవ దోచు నొక

కారుణిక భావమ్ము

భావ వీచిక నూచు

పావనోచ్ఛ్వాసమ్ము

ప్రాలేయ శీతలా

లోల విన్యాసమ్ము

నీలాంబర స్థలీ

లీలా విలాసమ్ము

చాలు నా హృదయ తం

త్రుల మీటగా

చాలు నానంద నృ

త్యము చాటగా—

విమలాంబు పూర వి

ర్ణ రిణీ వినాదమ్ము

కమలినీ శతపత్ర

కమనీయ విభవమ్ము

వి శ్న వీ ణ

ప్రచలితానూనాను

రాగ రస లేశమ్ము

విచలితాశాలేశ

విమల ప్రకర్షమ్ము

చాలు నా హృదయ తం

త్రుల మీటగా

చాలు నానంద నృ

త్యము చాటగా—

శరదిందు చంద్రికా

తరళ లావణ్యమ్ము

విరళ సౌభాగ్య వి

స్ఫుర దారుణాంశమ్ము

తరులతా గుల్మ సుమ

కలితోరు వైభవము

సరస సాహిత్య సుమ

సౌరభా మోదమ్ము—

హృదయవీణ

చాలు నా హృదయ తం

త్రుల మీటగా

చాలు నానంద న్న

త్యముచాటగా—

లలిత లావణ్య ల

క్షణ లక్ష్మితాననము

కలిత విభవోన్నత్య

కమనీయ భాషణము

చలిత విద్యుల్లతా

విలసితాంబర తలము

ఫలిత కేదార ద

ర్శన సముత్సాహమ్ము

చాలు నా హృదయ తం

త్రుల మీటగా

చాలు నానంద న్న

త్యము చాటగా—

వి శ్వ వీణ

గాలి తరగల మంజు

గాన మాధుర్యమ్ము

గ్రోలి పైపై నాడు

నీలాంబువ చయమ్ము

జాలిగుండెల కరుణ

ద్రావి యానంద రస

దోలికల నూగు నా

బాలక క్రీడలు

చాలు నా హృదయ తం

త్రుల మీటగా

చాలు నానంద నృ

త్యముచాటగా —

అనుసంధానము

అనుసంధానము

దీక్షగ సుకృతా

త్ముల భావించును

అక్షర సుమ హా

రము లర్పించును

సాక్షిమాత్ర భా

వన వీక్షించును

అక్షిణానం

దమును పొందుదును,

జీవనమున నే

కృతుల రచించును

భావమునను పా

డుచు మరణించును

జీవితమే కవి

తాను భూతిగా

జీవించును భా

వించు రచించును.

వి శ్వ వీణ

అణువుగ నే నవ

లోకించె నీ

యవనిని కను న

ప్పుడు విశ్వమును

విశ్వ వల్లకీ

నిక్షణమున నే

శ్రుతి గల్పదు

హృదయతంత్రి మీటుదు.

అత్యంతానం

దమె నారెప్పుడు

ఆర్తినెరుగ నిను

మంత నే నెప్పుడు

జీవితమును మిం

చిన భావములో

జీవించును లేదు

మరణ మెన్నడు.

మ హర్షీ !

మ హర్షీ !

పు ట్ట యెంత

ధన్యమైన దయ్యా !

పట్టగ నిను చే

పట్టిన సుకృతిని

ఁబట్టిన బుట్టియు

మధుర భావముల

పట్టుగొమ్ము వై

తివి వార్చికి :—

ఉదయభాను తే

జమె రూపముగా

ముదిత కౌముదీ

హాసమె మదిగా

ఋక్షము లక్షయ

భావమ్ములు గా

సృష్టించె విధాత

నిను మహర్షీ !

వి శ్న వీణ

మృదు మంజుల

శైలీ విధుడవు

మధు భావ వి

మోహన మూర్తివి

విదితమైన యా

గమ రహస్యముల

మధుర గాధ విర

చించితివి ఋషీ :

సేతు శీతనగ

ప ర్యం తా

లోకన నీకాక

క్షణమాత్రస్మృగు

లోకా లోక

మ్మలను నిమిరిత

లోచనముల ర

ర్శించితివి ఋషీ :

మ హా ర్షీ

గత మెరిగితి వా

గతము చలచితివి

అనాగతము కథ

గా నొనర్చితివి

బుషివై కవితా

గానము సల్పితి

వసమానము నీ

ప్రజ్ఞ మహర్షీ !

ఏకైకము బ్రహ్మ

వస్తు దీప్తము

సాకారము నీ

కృతి స్వరూపము

లోకము మారిన

నైన కాలమున

నేకాకృతి యై

నిల్చు మహర్షీ !—

—ॐॐॐ—

వి శ్వ ఏ ణ

ఓ వ్యా స మ హర్షీ :

భారతమున

విశ్వము నింపిన

భవ్యాత్మా ! సుకృతీ !

వ్యా స ర్షీ !

దినకర శశి తా

రకల మనుగడను

కను నీకీర్తి ప

తాక మహర్షీ !

మతి విభవము

చరమసీమ గాంచిన

అతిలోకము

సత్యము దర్శించిన

స్తుతమతి వై

వేదము విభజించిన

పటుశక్తి పురా

ణముల రచించితి॥

ఓ వ్యాస మహర్షి

దైవికమౌ శక్తి

ప్రాభవము గని

మానుష శక్తుల

మహిమను కనుగొని

మానస తత్త్వా

గాఢములకు జని

మహితాత్మత విర

చించితివి యుష్షీ !

మానవ హిత

సారస్వత శిల్పము॥

అర్థనీతి రాజ

నీతులను పర

మార్థనీతి సం

కలన మొనర్చితి

వర్ధకామ ఫల

సిద్ధుల ధర్మము

మోక్షదమని ప్రవ

చించితివి యుష్షీ !॥

వి శ్వ వీ ణ

నిధనము శ్రేయము

నిజ ధర్మమునను

పరధర్మము కడు

భయావహముని

నిజ ధర్మాచర

జము పురిగొల్పిన

నిశ్చేయన పథ

దర్శి : మహర్షి :॥

చ తుష్టా

కళల కవిత నింపితి

నవరసముల

పరిపుష్ట మొనర్చితి

నవనవ రీతుల

జవ కల్పన మున

పురాణమును చిర

నవీన రచనమె॥

ఓ వ్యాసమహర్షి

జ్ఞానధనుడ : వి

జ్ఞాన ఘనుడ : నిజ

తప స్తేజ వి

భ్రాజిత యశుడా :

కృష్ణద్వైపాయన

నామాభ్యుడ :

భగవానుడ :

ఓ : వ్యాసమహర్షీ !!!

వి శ్వ వీణ

మ హా క వీ !

విశ్వ మానస

ఘ్రిరి నితాంతము

ప్రస్థ మొకటి

వికసించెను భువిలో

దివ్య పరిమళో

పేతము నవ్యము

భ వ్యా కృ తి

కాళిదాస రూపము

తై శవమున

విశ్వ నభ్యసించిన

యౌవనమున

విషయ సుఖముగాంచిన

వార్ధకమున

ముని వృత్తిజరించిన

మధుర భావనము

నను చుహిపీడిన

మ హా క వీ !

ఎన్ని జన్మముల

సుకృతమొ ఆకృతి

కన్నది చారతి

పున్నెము వంటగ

కవికుల గురు

డుచయించె జగమ్మున

రా శి వా సు డు

మహానుభావుడు.

వాల్మీకి వచో

వైభవ సారము

వ్యాసరీంద్రుని

ఆర్ష సంపదయు

జన్మనిధముగ

కళాభిజ్ఞతయు

అమరిన వెంతటి

భాగ్య శాలివో :-

వి శ్వ వీణ

సర్వ శాస్త్రముల

సార సంగ్రహము

సర్వకాల విష

యావగాహకము

సర్వ కళావై

భవ సంపన్నము

శ్రుతి హితమౌ నీ

కృతి మహాకవీ ।

ఎంతదాక శబ్ద

రుచిని వీనులు గను

ఎంతదాక ఘన

మున్నతి కన్గొను

ఎంతదాక చూ

నవహృది స్పృశితమను

నంతదాక నిచ్చ

కృతుల నొసగితి

మ హా క వీ !

వంతులేని దీ

పుణ్య విశేషము

ఎంతటి సుకృతివి

మహాకవీ : మే

మెఠ ధన్యులము

మ హా క వీ :

వి శ్వ వీణ

భ వ భూ తీ:

నిండుమనము నవ

నీత సమానము

పండువంటి చాయ

మేను, హృదయము

నిండుగాను కరుణ

శ్రవణ కుండల

మండిత మా ముఖ

తేజము తెల్పును

పండితకవి యిత

దొనని రూఢిగ

కంఠసీమ రు

ద్రాక్షమాలయును

కట్టిన నీర్కావి

రంగు దోవతి

వలెవాటుగ వై

చిన శాలువయును

భ వ భూ తీ !

చెలువమ్మో నం

గుళిని దర్శముడి

అటనట దేహము

నను ముఖమంతట

నలదిన విఘాతి

శోభ గూర్చినవి.

కరుణార్ద్రత

రాలను కరగింపగ

కన్నీటను

కాలాన్ని నార్పగా

కరుణ ఏవ

ఏకోరస మనగా

ఘనుడీతడు

చాచనంచు తోచును.

....

....

....

....

ఎవరౌ నీతడు

మరచితి నింతనె !

వి శ్వ వీణ

అవునా ఋషి !

ఏమో ? ఇతడు త్తర

రామచరితమును

వ్రాసినాడు కవి.

“ ఉ త్త రే

రామచరితే

భ వ భూ తి

ర్విశిష్యతే ”

అరె : క్షణమాత్రన

జ్ఞప్తికి వచ్చిన

దాశ్చర్యము చుద్ది

త్రుటి నెటకేగునో

మరుక్షణమున నెటు

మరలి వచ్చునో

అరయ జాలరెవ

రీ వివరమ్మును.

....

....

....

....

భ వ భూ తీ !

సానుభూతి సీ

తమ్మును గని తా

నెంతగనో విల

పించి నాడితడు

కవి హృదయము

శోకతప్త మగుటను

కుమిలిన వార్తివి

చరాచరమ్ములు.

....

....

....

....

కరుణ ఏవ

వీకోరస మను నీ

ఘనత కివే

మా నమోవాకములు

భవభూతీ ,

అనుభూతి విశేషత

కవితా విశ్వ

విభూతి నొసగితివి—

వి శ్వ వీణ

కాళిదాసు

స్మరణము తోడన నీ

కావ్య శీల్ప

నిర్మాణ మరయుదురు

కరుణార్ద్రత

కనులు చెమ్మగిల్లును

భవ భూతీ :

విను భావించగ మది. —

జ య దే వా !

జ య దే వా !

జగ మాక్షణమున

చైత్రరథమ్మగు

కాలమౌను ఏ

కైక వసంతము

కవిమౌ నాతడు

జయదేవా : నీ

పదమును రసనా

గ్రమున నిల్పగను.

....

....

....

....

యమునా తీరము

నను వనమాళీ

కమనీయ విహా

రము కనుగొంటివి

కరతల తాళ

తరళ వలయావళి

కలితపేణు కలి

నాదము వింటివి

వి శ్వ వీ ణ

జ య

జ య దే వ

క వీ :

లి లి త వ ద

జ య శీ తీ

ప్ర తి భా

శా రీ :

గోపీ పీన

పయోధర చుర్దను

గోప బాలు

రసికత నరసితివి

రతి సుఖసమయ

రసాలసతను

ముకుళిత నయన

సరోజునిగంటివి

జ య దే వా !

జయ

జయదేవ

క వీ !

లలితపద

జయశీలీ !

ప్ర తి భా

శా లీ :—

చందనచర్చిత

నీల కళేబరు

పీత వసను

వనమాలి నరసితివి

నంద నందనువి

సుందరా కృతికి

వందన సుమహా

రము లొసంగితివి.

వి శ్వ వీ ణ

జయ

జయదేవ

క వీ :

లలితవద

జయశీలీ :

ప్ర తి భా :—

శా లీ :—

లలిత లవంగ

లతా పరిశీలన

నలసితివా ?

సుకవీ : జయదేవా ?

లలితలలిత మీ

వద విలసనమున

చిచాకరింతు

వన్నీరు లలితతను

జ య్ దే వా !

జయ

జయదేవ

క ప్తి !

లలితపద

జయశీలీ !

ప్ర తి భా

శా లీ !—

కుసుమశరుడ వా

కృతి విశేషమున

కవికుమారుడవు

కృతికల్పనమున

గాయకుడవు శృం

గార భావనల

రససిద్ధిని పొం

దితి వానందము

వి శ్వ వీణ

జయ

జయదేవ

కవీ :

లలితపద

జ య శీ లీ :

పద్మావతీ చరణచారణ చక్రవర్తీ :

వీద్యానవద్య సుమనోజ్ఞ మతిప్రదీప్తా :

అజ్ఞాన గాఢ తిమిరాపహ దాలభానూ :

సుజ్ఞాన కాంతి పరిదీప్త చిత్తనద్మా :

జయ

జయదేవ

కవీ :

లలితపద

జయశీలీ :

ప్రతిభా కాలీ :

అ ది క వీ !

అ ది క వీ !

ఆంధ్ర సరస్వతి

పున్నెము వంటపు

ఆంధ్రుల చిర తప

మునకు ఫలమ్మవు

ఆంధ్రకపుల కె

ల్లర కారాధ్యుడ

వార్షమత్ : సుకృతీ !

మహాకవీ !

దర్శించితివి శారదనికలలో మహా

జ్జ్వల తారకాహార సంతతులను

వీక్షింతివి ఘనవిపినసీమల లోన

సాధుఋష్యాశ్రమ సముదయములు

కనుగొనినావు నిష్కలుషాంబు సంపూర్ణ

కాసారములు సాంద్రకాననముల

వినినావు శుకపిక వివిధమంజులరుతి

కమనీయమౌ సామగానరవము

వి శ్వ వీ ణ

పాక్కుచాసింది యార్జనంపద్విశిష్ట
భా: తేతిహానమ్మును ఛవ్యదృష్టి
నాంప్రమొనరించుదును కంటివమ్మతనీర్ది
ఆడికపి : మానమస్కృతులందుకొనుము.

ఆంధ్రజాతి పును
నంతవరకు నీ
యాంధ్రభాష నిలుచు
నంతవరకును
అజరామరమౌ
యశఃకాయమున
ఆడికపి : మహి
మోన్నతి నుందువు.

జయము జయము
చాగను శానన !
జయము జయము
కవితా విశాసదా !
జయము జయము
ప్రవహాంధ్ర మహాకపి !
జయ మవిరళ
జనహోమ తత్పరా!—

ఆదికవీ !

రాజరాజ మహా

బస్తిర ర

క్నాపలవాంతి వి

రాజిత చరణా :

యజన యజనా

దీక పట్కర్మా

చరణ ప్రాప్త ద

యాంతఃకరణా :

విదితాఖిల శా

ప్రపురాణసము

చ్ఛయ నానార్థ

ప్రతిభా జలధీ :

నిగమాగమ సా

రావగాహనో

ద్వీపితార్థ రుచి

సూక్తి నిధి :

జయ జయ జయ

నన్నయ

మహాకవీ !

వి శ్వ వీణ

జీ వి త ము.

జీవిత మొక

నృత్యశాల

జీవన మొక

సుఖదర్శి

పట పరివ

ర్తన విలసిత

చతుల దీప్తి

సంశోభిత

పటతర భావ

విభాసిత

తటినీ స

న్నిభవిస్తృత॥

తారుణ్య

రసావేష్టిత

కమనీయ

ప్రభావించిత

వి శ్వ వీణ

విమలాంతః

కరణ సహిత

వరదేయ

ప్రమోద భరిత

తీవ్రత మౌర

నృత్యశాల

•తీవ్రన మౌర

సుఖవలీల